

ΠΑΝΔΩΡΑ

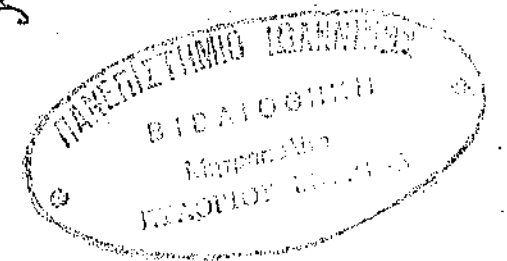
ΣΥΝΕΦΑΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

—1863—

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

ΑΠΟ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1862 ΜΕΧΡΙΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1863.

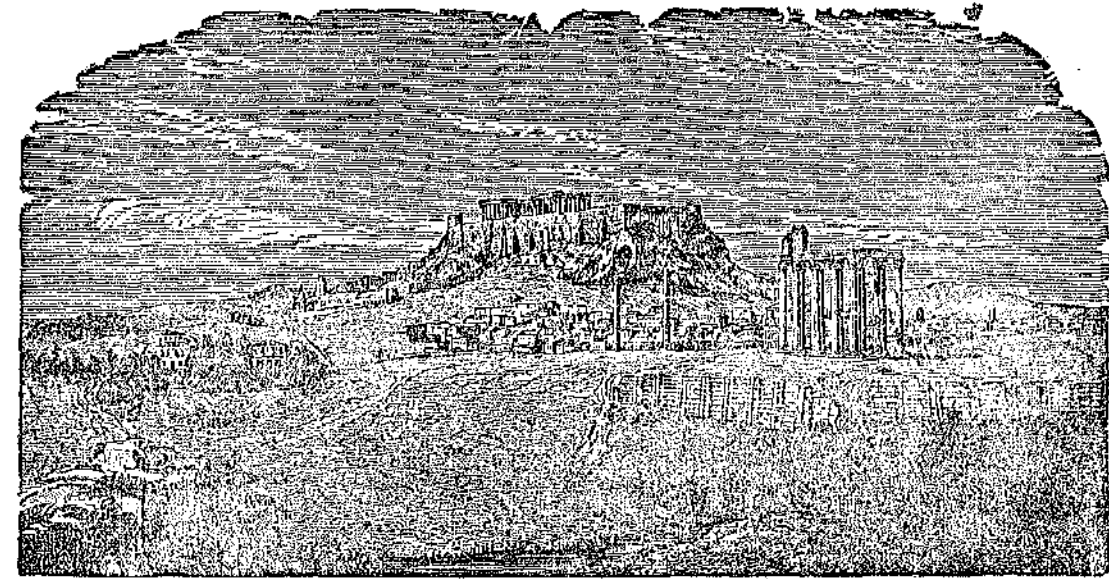

ΑΘΗΝΗΣΙΝ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΠΑΝΔΩΡΑΣ.

(Ὅδὸς Πειραιῶς.)

1863.

ΠΑΝΔΩΡΑ.

1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ, 1863.

ΤΟΜΟΣ ΙΓ'.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 309.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΕΤΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Λευκαδίου,

Συντεθείσα υπό του συμπολίτου αυτού

I. Ν. ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

ΠΡΟΛΟΓΟΜΕΝΑ.

Προοίμιον.

Ἐν ἐξαιρέσει τοῦ ἐκδόσαντος ἐν τῇ Πανδώρα Κυρίου Θ. Κλαδά τὴν ἀντίγραφον βιογραφίαν τοῦ ποιητοῦ μας Ἰωάννου Ζαμπελίου (1), ἄλλον δὲν ἤξεύρω νὰ ἔγραψε βίον ἀνδρός Λευκαδίου, καὶ ἡ τοιαύτη σπάνις, φοβοῦμαι μὴ δώσει ἀφορμὴν τοῖς ἐλίγον ἐμπεύροις περὶ τὴν Ἑλληνικὴν Φιλολογίαν νὰ στοχασθῶσιν, ὅτι οὐδέποτε ἡ Λευκὰς ἠμύοιρσεν ἀνδρῶν ἀξίων τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς αἰωνίας μνήμης τῶν μεταγενεστέρων. Τὸν στοχασμὸν τοῦτον πρέπει, πρὶν εἰσελθῶ εἰς τὸν σκοπὸν μου, νὰ διασκεδάσω διὰ τῆς ἱστορίας αὐτῆς, ἀναφέρων καταλογάδην τοὺς ἐν παιδείᾳ καὶ ἀρετῇ διαπρέψαντας Λευκαδίους, τῶσον ἀρ-

χαίους, ὅσον καὶ νεωτέρους. Οὕτως οὐ μόνον θέλω ἀπαλλάξῃ τὴν πατρίδα μου παντὸς ψόγου, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐνδοξὰ τῆς θέλω γνωστοποιῆσαι εἰς τοὺς μὴ εἰδότες αὐτά.

Ἀρχαῖοι Λευκαῖοι.

1. Καὶ πρῶτον μὲν ἐκ τῶν ἀρχαίων ὁ Τηλεκράτης ἐκείνος, ὃς συνστρατήγησε τῷ Δυσάνδρῳ εἰς τὴν ἐν Λίγδῃ ποταμῷ μάχην, καὶ ἤξιώθη ἀνδριάντος εἰς τὸν ναὸν τῶν Δελφῶν, ἦτο Λευκαῖος (2).

2. Ὡσαύτως Λευκαῖος ἦτο καὶ ὁ ἱστορικὸς Τιμωνίδης, ὁ φίλος καὶ συστρατιώτης τοῦ Συρακουσίου Δίωνος, ὅστις συνέγραψεν ἱστορίαν τῆς Σικελίας, τῆς ὁποίας δυστυχῶς οὐδὲν ἀπεσώθη (3).

3. Φιλόξενος ὁ ποιητὴς, σύγχρονος τοῦ Τιμωνίδου, ὅστις ἔγραψε Δείπνον, τοῦ ὁποίου λείψανα μόνον σώζονται παρ' Ἀθηναίῳ (4).

4. Φιλαινὶς ἡ ποιήτρια, ἀκμάσασα ἐπὶ Σωκράτους καὶ γράψασα ἀναισχυνογραφίας, τὰς ὁποίας ὁ χρόνος ἀπόλεσεν (5).

5. Ἰππόμαχος ὁ μάντις, ὅστις, ἂν καὶ διὰ τῆς τέχνης του καθωδήγει τοὺς μετὰ τῶν Περσῶν Ἕλλη-

(2) Πaus. Φωκ. Κεφ. 6'. § 4.

(3) Πλούταρχ. ἐν βίῳ Δίωνος. § 22. κ.τ.λ.

(4) Βιβ. Α'. § 8.

(5) Ἀθήν. Βιβ. Ε'. § 63.

(1) Πανδ. Φυλλ. 464. τοῦ ἔτους 1856.

λεύτης τὸ 1785, ἐν μηνί Φεβρουαρίῳ 18, καὶ ἐνεταξίσθη εἰς τὸν καὶν τοῦ Παντοκράτορος (1), ὅπου καὶ εἰσέτι δαίνονται ἡ ἐπιτάφιος αὐτοῦ ἐπιγραφή.

Ἀνατροφή αὐτοῦ.

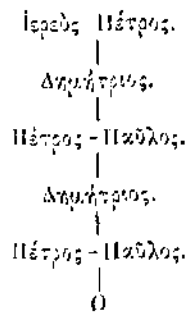
Ὁ ἡμέτερος Δημήτριος, ἀφιερθεὶς παιδιῶθεν εἰς τὴνθεραπείαν τῶν Μουσῶν καὶ τελειοποιηθεὶς ὅσον ἐνεστὶν εἰς τὰ σχολεῖα τῆς πατρίδος του, μετέβη πάραυτα εἰς Πατάβιον [τὸ 1782], ὅπου ἀχροσάμενος πρῶτον τὴν φιλοσοφικὴν Σχολὴν ἀφωσιώθη ἐπὶ τέλους εἰς τὴν Ἰατρικὴν, τῆς ὁποίας ἠξιώθη τὸν στέφανον (2). Ὁ περὶ τὰ γράμματα ζήλος του φημιζέται τοσοῦτον δικαίως, ὥστε δικαίως περὶ αὐτοῦ ὁ Δρ. Φωμῆς εἶπεν εἰς τὸν ἐπιτάφιόν του — « αὐδὲν ἠγήσατο ἐν συγκρίσει αὐτῶν — » (3).

Γέγονα αὐτοῦ.

Οὐ πολλὸν δὲ μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του, νομφευθεὶς [τὸ 1787] τὴν Ἑλένην, θυγατέρα τοῦ Μιχαὴλ Δεσοφότου, ἐκ τῆς λαμπρῆς Κρητικῆς οἰκογενείας τῶν Γεωργίων [De Giorgi] (4), ἔλαθε πρὸς τοὺς λοιποὺς καὶ υἱὸν (τὸ 1792), δυνάμει Πέτρον-Παύλον (5), ἐφάμιλλον ἑαυτοῦ, ὃν οὐ μόνον ἐδίδασκε λόγον καὶ ἔργον τὰς διακεκριμένας ἀρετὰς του, ἀλλ' ἠλικιωθέντα ἐπεμφε καὶ εἰς Ἰταλίαν, ἵνα λάβῃ ἀνατροφήν ὑψηλοτέραν καὶ πρέπουσαν τῇ λαμπρῇ αὐτοῦ καταγωγῇ (6). Σπουδάζας ἐκεῖ τὰ Νομικὰ, καὶ ἐπανελθὼν εἰς τὴν πατρίδα, ἠξιώθη ὁ Πέτρος τῶν ὑψηλοτέρων πολιτικῶν θέσεων, ἐν αἷς ἑαυτὸν τε καὶ τὴν πατρίδα πωλλάκις ἐτίμησε διὰ τῆς ἐναρέτου διαγωγῆς του. Οὗτος, ὃν ὁ ἔσχατος τῶν Πετρισοπούλων, ἀπέβησε τὸ 1819 (7).

Ἀνακεφαλαίωσις.

Ἐκ τῶν εἰρημίμων συνάγεται ὁ ἑξῆς γενεαλογικὸς πίναξ τῆς οἰκογενείας τῶν Πετρισοπούλων:

(1) Βιβ. τοῦ Ναοῦ τοῦ Παντοκρ. ἐν τῇ Δημ.σ. χαρτοφ.
(2) Δημ.σ. ἔγγραφ. 1782. Ἰουλ. 4 — καὶ Δίπλωμα αὐτοῦ 1786.
(3) Σοφ. Σολομ. Ζ'. 8.
(4) Βιβλ. τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀγίας Μαύρας, ἐν τῇ Δημ.σ. χαρτοφ.
(5) Βιβλ. τοῦ Ἀγ. Σπυρίδ. ἐν τῇ Δημ.σ. χαρτοφ.
(6) Ἰδ. Σύγγραμμ. Πετρισοπούλ. ἐν ἀφιερωμ. ἐπιτολ.
(7) Δημ.σ. ἔγγραφ.

ΚΕΦΑΛΑ. Γ'.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

Ἀρχηγὸς τῆς ἐν Λευκάδι προσωρινῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ Δημήτριος τὸ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐν ἰδιωτικῷ βίῳ τελῶν μετῆρχετο τὴν ἐπιστήμην του μετ' ἀπαρδειγματίστου ἀφιλοκερδείας, τοὺς μὲν πτωχοὺς ἐλεῶν, τοὺς δὲ πλουσίους φιλοφρόνως ἐπισκεπτόμενος, μὴ θηρεύων ἄλλην ἀμοιβὴν, εἰμὴ τὴν ἀγάπην καὶ ὑπόληψιν πάντων. Καὶ τῷ ὄντι ἡ πατρίς του δὲν ἤργησε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς ἀνοψάσασα αὐτὴν ἐν πρώτῃ εὐκαιρίᾳ ἓνα τῶν ἀρχηγῶν τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεώς της [τὸ 1802], ὅτε διετέλεσεν ἐπὶ μικρὸν αὐτόνομος (8).

Πρόεδρος τῆς ἐπτανασιῶν Βουλῆς.

Ἐπὶ δὲ Ῥωσοκρατίας [τὸ 1803] ἀνοψωθείς εἰς τὴν ἔδραν τοῦ προέδρου τῆς ἐπτανασιῶν Βουλῆς, ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ ἐκτυλίξῃ τὰς πολιτικὰς ἀρετὰς του (9), καὶ νὰ ἐκτείνῃ τὴν ἐπιφέρειν του μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς Ἀλβῆς, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς ἀκολουθοῦσας δ-μολογουμένως γενναίας καὶ φιλανθρωποῦ προξείας του. Ὁ Κύριος Μοτσενίγος πληρεξούσιος τότε τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, λαβὼν ὑπὸ τὴν ὄργην του ἀδικίως ἐπίσημόν τινα Κεφαλληνία, συνερρόνησε μετὰ τοῦ τότε Ῥώσου Στρατηγού νὰ τὸν πέμψωσι δεσμῶν εἰς Ῥωσίαν. Τοῦτο μάθων ὁ Δημήτριος προσήλθεν αὐτοῖς αὐτοπροσώπως, περιβεβλημένος τὰ παρὰ τὴν ἑαυτοῦ θέλει μεταβῆ εἰς Πετροῦπολιν καὶ καθυποβάλλει ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ θρόνου ὅτι ἀδικίως ὄντημος Κεφαλλὴν καταδικάσεται. Ἰννορίζοντες δὲ οὗτω τὴν ἰσχὺν τῶν λόγων τοῦ Δημητρίου καὶ τὴν ἀμετάθετον ἐπὶ τούτῳ ἀπόφασίν του, ἠλευθέρωσαν αὐθιμῆρην τὴν ἄνθρωπον, καὶ τότε ἡ Κέρκυρα, καθὼς ἔδρα τῆς προεδρείας του, καὶ ἡ Λευκάς, ὡς πατρίς του διὰ τὴν γενναίαν ταῦτην καὶ φιλάνθρωπον προξείαν, ἐτέλεσαν πανηγύριον ἐιρηνὴν εἰς τιμὴν αὐτοῦ (10).

Πρότυνας ἐν Κεφαλληνίᾳ.

Ἡ ἀγαθὴ δὲ τοῦ ἀνδρὸς φήμη ἀνόψωσεν αὐτὸν ἀκολούθως [τὸ 1804] εἰς Πρότυναν ἐν Κεφαλληνίᾳ ὅπου ἔδειξε καὶ ἐκεῖ τὴν ἔμφυτον αὐτοῦ ἀνεξαρτησίαν καὶ ἀφιλοκερδείαν (11), ἥτις ἔχρι τοῦ νῦν μνημονεύεται, διότι, λέγεται, ὅτι οὐ μόνον ἐθυσίαζεν ἀθρόον τὴν ἐργασίαν μισθόν του εἰς φιλανθρωπικὰ ἔρ-

(8) Δημ.σ. ἔγγραφ. 1802. Μαρτ. 30.
(9) Δημ. ἔγγραφ. 1803. Αὐγούστου 18.
(10) Αὐγ. Ἐπιτάφ.
(11) Decreto del Senato 1804.

γα, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἰδίων πρὸς τοῦτο ἐδαπάνησε περὶ τὰ 1000 ἐνετικά πωλοῖα [=15,000 δραχμ. περίπου]. Εἰς ἀμοιβὴν δὲ τῆς ἐναρέτου ταύτης διαγωγῆς του οἱ Κεφαλλῆνες δι' ἐπὶ τούτου ψηφίσματος κατέταξαν αὐτὸν μέλος τῆς ἐγγυρίου Συγκλήτου, καὶ ἐπισήμως διεδήλωσαν τὴν πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνην των (1).

Ἐφορος ἐπὶ τῆς Παιδείας.

Μετὰ τὴν ἐκπεραλίωσιν τῆς πρυτανικῆς ταῦτης περιόδου του, ἐπιστρέψας εἰς Λευκάδα διωρίσθη [τὸ 1806] ἐκεῖ Ἐφορος ἐπὶ τῆς Παιδείας (2). Τὴν παιδείαν, ἣν παιδιῶθεν ἐλάτρευεν, ἠξιώθη νῦν νὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν αὐτοῦ προστασίαν. Καὶ ἀληθῶς πολὺ κατέβαλεν εἰς βελτίωσίν της, καὶ πρῶτος αὐτὸς διώρισε νὰ διανεμῶνται τοῖς ἐπιμελεσί τῶν μαθητῶν ἀργυρὰ βραβεῖα περίχρους, φέροντα ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ Ἰαμβεῖον τοῦτο:

« Ὡς Ἀθηνᾶ ἐπεσθε, Λευκάδος γόιοι,
« Δέξασθε δῶρον, σύμβολον τῆς παιδείας »
ἀφ' ἑτέρου δέ:
« Λάβε δῶρον, ὃ δι' ἀρετῆν ἠτοίμασται »
Ἀρχηγὸς τῆς Λευκαδίας Διοικήσεως.

Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ Γαλλοκρατίας [1807 — 1809] διορίσθη ἀρχηγὸς τῆς Λευκαδίας (3), ἔλαθε καὶ τότε ἀφορμὴν νὰ ἐπιδείξῃ τὴν πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσίν του· διότι ὅταν ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις [περὶ τὸ 1808], βιαζομένη ὑπὸ κατεπειγουσῶν ἀναγκῶν, ἐμελέτα νὰ ἐπιβάλῃ φόρον εἰς τὴν νῆσον περὶ τὰς 5,000 τάλληρα [=30,000 δραχμ.], ὁ Δημήτριος δραμιὸν πρὸς τὸν Γάλλον στρατηγὸν Δοντσελώτ, θέτει πρὸ τῶν ἀρθήκλων αὐτοῦ τὴν πτωχείαν τῆς πατρίδος του, καὶ προσφέρει ἐξ ἰδίων τὴν ἐπιμόνοις αἰτουμένην ταῦτην ποσότητα (4).

Παραίτησις αὐτοῦ.

Διοικητὴς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ διατελῶν ὁ Δημήτριος, ἠθέλησεν ἐπὶ τέλους ν' ἀνακαλέσῃ τὸν ἰδιώτην μὲν, ἀλλὰ φιλόσοφον αὐτοῦ βίον, ὃν παιδιῶθεν ἠγάπηζετο, καὶ εἶχεν ἤδη ἀναβῆλῃ πρὸς κайρὸν, ἵνα ὑπερετήσῃ τὴν φίλην πατρίδα εἰς τὰς ἀνάγκας της (5). Ἀπειθύνας λοιπὸν τὴν ἀναφορὰν τῆς παραιτήσεώς του πρὸς τὸν ἐν Κερκύρᾳ τότε Γάλλον Διοικητὴν Ἰουλιανὸν Βεσσαίρον, καὶ τὸν Στρατηγὸν Δοντσελώτ, ἔλαθε τὸ αἰτούμενον, ὑπερ πολλὰ ἐλόγησε τοὺς Γάλλους τούτους, ὡς μὴ δυναμένους ν' ἀναπληρώσωσιν

(1) Ἰδιωτ. ἔγγραφ. 1805. Ἀπριλ. 29.
(2) Decreto del Senato 39. Giugno 1806.
(3) Nouif. del Secret. di Stato del inter. 8. Novembre 1807.
(4) Λόγ. Ἐπιτάφ.
(5) Λόγ. Ἐπιτάφ.

αὐτὸν ἐπαξίως. Ἀλλὰ καὶ ἰδιώτης τελῶν ὁ Δημήτριος, καὶ τότε δὲν ἔπαυε νὰ συμβουλεύῃ τὰ κάλλιστα τῇ πατρίδι, καὶ μάλιστα ἐπὶ Ἀγγλοκρατίας [τὸ 1810], ὅτε ὁ ἐν Λευκάδι πρῶτος τοποτηρητὴς Λάωθ, δεόμενος ἀγαθοῦ συμβούλου οὐδένα ἕτερον τοῦ Δημητρίου ἐξελέξατο, ἐδηγοῦμενος ὑπὸ τῆς ἀγχιότης αὐτοῦ φήμης.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΑΡΕΡΓΑ.

(Συνέχ. Ἰδ. φυλλῶδ. 308.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ * * *

Β'.

Πρὶν ἢ διαλάβω, ἐφ' ὅσον ἠδυνήθην νὰ πληροφρηθῶ περὶ τοῦ ἐν Σμύρνῃ βίου τοῦ Γεωργίου καὶ τῆς Οὐλιβερῆς τελευταίας του, ἀντιγράφω αὐτολεξεὶ καὶ τινὰς ἄλλας σωζομένας ἐπιστολάς του, μόνον ἵσως μνημεῖα τῆς χειρὸς του. Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται, ἐτι μᾶλλον διαλευκαίνουσι τὸν χαρακτήρα αὐτοῦ, ἐν ἀληθείᾳ ὅτι « ἀνδρὸς χαρακτῆρ ἐκ λόγου γνωρίζεται. »

Πρώτην ἐπιστολὴν ἔγραψε τὸ 1835 εἰς Σμύρνην, πρὸς τὸν ἀδελφὸν του ἔχουσαν οὕτω.

« Ἀδελφε μου, ἔλαθε τὸ γράμμα σου καὶ εἶδα μετ' ἐνθουσιασμοῦ νὰ λέγῃς, ὅτι ὁ ἐφθαλμὸς σου διεπέρασε τὰ ἱερὰ σκῆτη τοῦ σπηλαίου, ὅπου, κατὰ τὸν Παισακίαν, ὁ Ὀμηρος καθήμενος παρὰ τὰς θύλας τοῦ ξύκακος (μολοντί σὺ τὸν ἔκαμες ποταμὸν) Μέλητος ἐτραχυδούσε τὰ κισσοβόματα τῶν Ἀχαιῶν. . . »

« Ἐγὼ, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἐνόμιζον πάντοτε ὅτι μυθολογοῦν ὅσοι λέγουν, ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλα μέρη τῆς γῆς, ἐκτὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐκτὸς τῆς ὁποίας, κατ' ἐμὲ, ἦτο ὁ Ἄθος καὶ τὰ Ἰλλύσια. Ὅταν ἕμως εἶδα τὸ πλοῖόν σου νὰ χύνεται εἰς τοὺς ἀφροὺς τῶν κυμάτων, ἔρχομαι νὰ πιστεύω ἄτι. Ἄλλ' ὅτε μὲ ἔφεραν καὶ γράμμα σου, ἐπίστευσα καὶ εἶπα « Θεομαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. »

« Μακάριε νέε! σὺ πατεῖς τώρα τὰ χιόματα, ὅπου ἐτάφησαν οἱ πατέρες τῶν φώτων καὶ τῶν τεχνῶν. Πηγαίνων εἰς τὴν Ἐφεσον, ἐνθυμήσου, ὅτι εἶναι ἡ πατρίς τοῦ Ἀπελλοῦς καὶ τοῦ Παρξασίου. Παραγῆρησον τοὺς ταιλαιπώρους Ἑρσείους διὰ τὴν πυρπόλησιν τοῦ νεοῦ τῆς Ἀρτέμιδος ἀπὸ τὰ ἐναύσματα τοῦ κακοδόξου Ἑρωστράτου.

« Δὲν σοῦ περιγράφω τὸν καὶν, διότι εἶσαι διαβασμένος. Σὲ λέγω μόνον νὰ σταματήσῃς ἐκεῖ πρὸς στιγμὴν τὸν ἀδάστακτον ἵππον σου, ἐκεῖ νὰ παύσῃς τὸν τρομερὸν ποδόκτυπόν του καὶ τὴν ἀνηχοῦσαν,

(1) Ἰδιωτ. ἔγγραφ. 1805. Ἀπριλ. 29.
(2) Decreto del Senato 39. Giugno 1806.
(3) Nouif. del Secret. di Stato del inter. 8. Novembre 1807.
(4) Λόγ. Ἐπιτάφ.
(5) Λόγ. Ἐπιτάφ.

χαιρα μεγάλην κατ' αρχάς υπόληψιν, αλλά τώρα δεν έχω κλημμία. Ούτω πίπτουν όσαι δέν είναι εις στερίας θέσεις θεμελιωμένοι.

» 'Ο αδελφός σου ΓΕΩΡΓΙΟΣ. »

Γ. Γ. Άδελφός γράψε με λεπτομερώς τὰ κατὰ σέ. Είπέ μοι τέλος πάντων τί έγειναν αί ποιήσεις σου, και ή ποιητική σου' ή όλα ήσαν φροῦδα παιδικής ήλικίας; Ψρόντισε, αγαπητέ μου αδελφέ, να ώφελήθης από τή Πανεπιστήμιον, διότι τέλος πάντων, ή τύχη μας δεν μέλλει να ήναι αιώνιως ή αυτή, εάν αυξήσωμεν τās γνώσεις μας. Ίς προς έμέ, ουδέν ήθελε μ' επιποθείσει να τρέξω εις Αθήνας, χάριν του Πανεπιστημίου, εάν ή πολύδακρυς μήτηρ μας δεν εζήτει βοήθειαν. Τοῦτο μ' εκράτησε. »

Όπόσον χαρακτηριστική επιστολή! δέν είναι πλέον ό άγέροχος έκαίνος και υπερρόπτης νεκρία, όστις επάταξεν άδελφός τήν ύπόκρισιν και τήν δουκισσοφίαν και κατεκεραυνώθει τούς εναντίους του, όστις είχαν επιστάσιον μέριμναν τήν δόξαν. Οί λόγοι του είναι ορθοί, είναι κραυγή υπέρ τής πατριώσεως μητρίας, είναι μεταμέλεια και απόγνωση! Εν τούτοις τή φιλομαθής αυτου δέν τήν καταλείπει, ουδ' εν μέσω τής άγριος εκείνης ταραχής του υδός και τής άθυμίας τής καρδιάς του. Τή εν Αθήναις Πανεπιστήμιον επανέρχεται πολλάκις υπό τόν κάλκμον του. . . . Εζήτει ό δύσμοιρος καταφυγήν, δυναμένην να σώσῃ αυτόν εκ του επικειμένου ελέθρου. . . . ήσθάνετο τή κραυγήν φύσημά του . . . ήθελε ν' απαλλαγῇ . . . άλλ' ή μίρα τόν ώθει εις τήν απόπειάν του.

(Έπεται τή τέλος.)

ΧΙΛΙΕΤΗΡΙΣ ΕΝ ΡΩΣΙΑ.

—οοο—

Τήν 7 [19 Σεπτεμβρίου, έτελέσθη εν Νοβογορόδω ή μεγάλη έορτή τής χιλιετούς ύπάρξεως τής Ρωσίας. Ύθεν μνημείον ήγέρθη παρόντος του Αυτοκράτορος επί τής πλατείας τής μεταξύ τής Μητροπόλεως Αγ. Σοφίας και του μεγάρου του δικητοῦ. Τή μνημείον τοῦτο σύγκειται εκ κολοσιχίας κυλικής βύσεως βασιλεύσεως παμμαγέθη σφαιραν χαλκινον έφ' ής ίσταται ή θρησκεία ύψουσα τόν ελληνικόν σταυρόν, έφ' ου κλίει τήν κεφαλήν ή Ρωσία' γνωρίζεται δε αυτή εκ του αυτοκρατορικού οικουσίου έφ' ου στήριζει τήν χειρά. Η βάσις τής σφαιρας περιστοιχίζεται υπό άγκυμάτων περιστάντων τās διαφόρους μεγέλας εποχάς, τής χώρας. Πρώτος φαίνεται Ρύρικος, ό Παρέγνος, ό πρώτος αυτής ήγεμόν' έπειτα Βλαδίμιρος Α'. ό γενόμενος χριστιανός' Δημήτριος Ταναί-

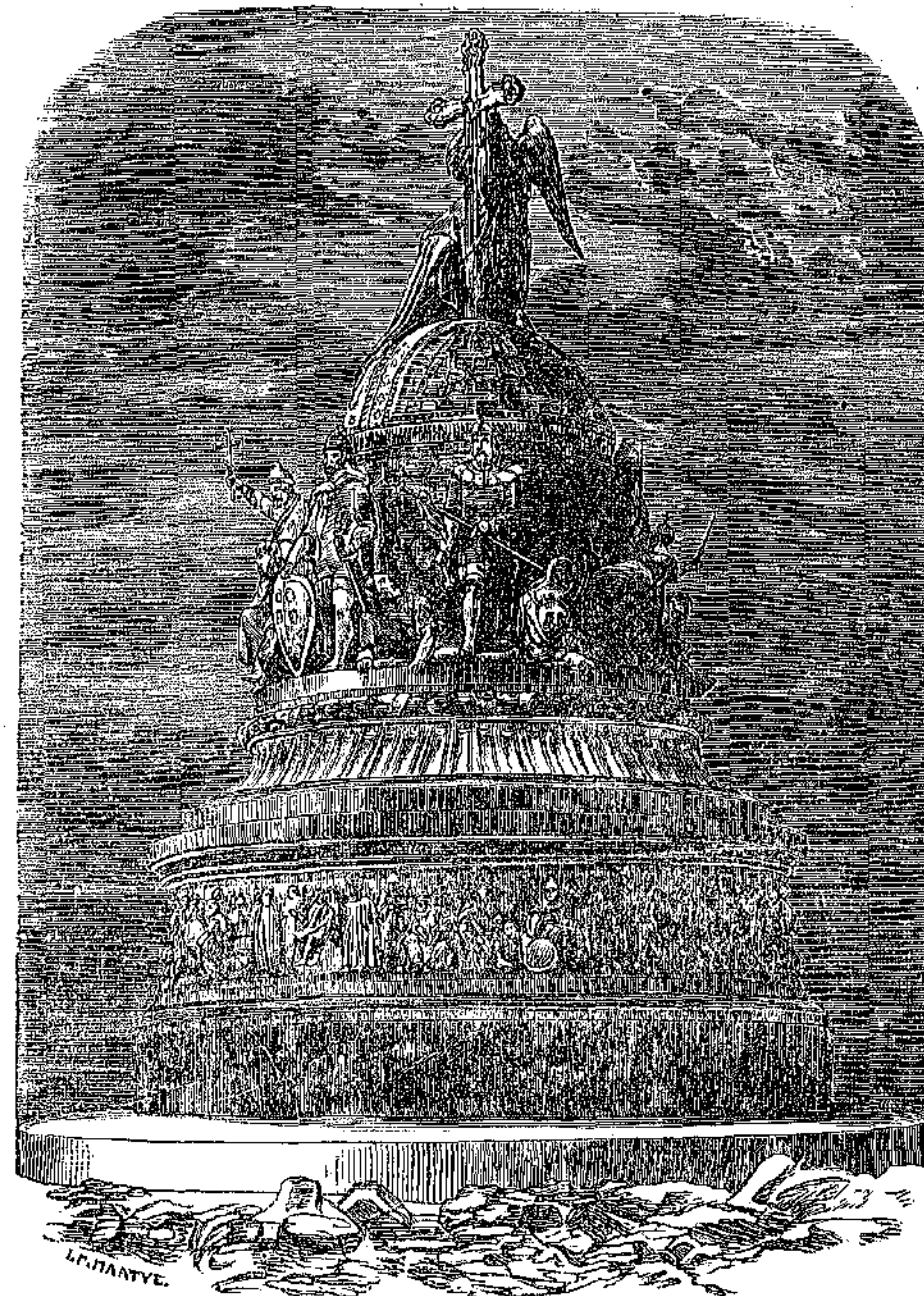
σκού, πρώτος νικήσας τούς Τατάρους' Ιωάννης δ Γ' άρνηθείς τόν φόρον εις τούς βαρβάρους τούτους και λαβών τόν του Γ' ζ' άρο υ τίτλον, διότι πρότερον οί μονάρχαι έκαλοῦντο μεγάλοι ήγεμόνες' Μιχαήλ Θεοδόροβιτς, ό πρώτος Ρομανώφ, αναστήσας τήν δύνανμιν τής Ρωσίας' Πέτρος ό Μέγας πρώτος επιχειρήσας τήν αναγέννησιν αυτής και λαβών τόν τίτλον του Αυτοκράτορος, ως Ιωάννης ό Γ'. έλαβε τόν του Γ' ζ' άρο υ.

Πάντα ταῦτα τὰ συμπλέγματα καλώς τεθειμένα εκδηλοῦσι ποιητικώτατα τήν ιδέαν του τεχνίτου ήτοι τήν ιστορικην ιδέαν, συμπληρωμένην διά τών ενδυμάτων και τών φυσιογνωμιών. Τά άγάλματα ταῦτα μόνον τήν κορυφήν τής σφαιρας μή καλύπτοντα, τήν δε κάτω κυκλικήν αποκυρόντονα, παρέχουσι εις τή μνημείον εν γένει σχήμα μεγίστου κώδωνος, — παραδόχος σύμπτωσης — εις τή εν τή πλατεία Βέτχε στηθην μνημείον, δηλαδή εις τή μέρος όπου συνηθρίζετο πάλαι ό λαός εις θεορυσώδεις ζωηράς, φιλοδόξους και φιλελευθέρους συνελεύσεις.

Μικρόν υπό τήν ύπόθεσιν και υπό τήν δευτέραν ζώνην τής βύσεως εκτεινεται ανάγλυφον περιστόν παριτεταγμένα ως εν αρχία πομπή τὰ διάφορα περίφημα τής Ρωσίας τέκνα. Ηρχονται πρώτον οί εις διάδοσιν τής πίστεως και τών πρώτων εργαζόντες, ήγεμόνες, επίσκοποι, μοναχοί. Εκ τών πρώτων τούτων αναφερόμεν τινες' Ιαρόσλαβον τόν νομοθέτην, Βλαδίμιρον τόν μονομάχον, τόν άγιον εκάινον δουδωτικόν τής Ρωσίας, Πέτρον τόν πρώτον τόν και θεμελιωτήν τής βασιλευσής νυν δυναστείας, Αικατερίναν τήν ακολουθήσασαν αυτου' Αλέξανδρον τόν Α'. κιλ.

Έπειτα έρχονται οί πολεμικοί άνδρες' Δημήτριος Ταναίσιος, νικήσας τούς Τατάρους εις τὰ πεδία του Κουλικώφ, ου μακράν του Ταναΐδος εξ ου και εκλήθη (1), Αλέξανδρον τόν Νεσίκην, νικήσαντα παρά τήν Νούαν ή; και αυτός έτήρησε τ' όνομα, Μάρθαν τήν Ποσσονίσιαν τήν δημοκρατίδα ήρωδα του Νοβογορόδου, αυτήν εκείνην τήν Μάρθαν τήν κλεισθείσαν εις μοναχίσιον ως επαναστάτιδα και τής οποίας ό αλυσιδωτός θύραξ έφυλάχθη εν Μόσχά ως τρώπιον νίκης, καθώς και ό κώδιον του Βέτχε, αυτήν τήν Μάρθαν βλέπομεν ως ρωσικην ήρωίδα επί τής πλατείας, έφ' ής παρώρμησεν ένθους τήν λαόν κατὰ του νικητοῦ του Νοβογορόδου, βόσσου ήγεμόνος! Μετά τούτων ίσταται Ύσμάρκας ό κατακτητής τής Σιβηρίας, Μινίνης και Πουάροσκας, απτός και ήγεμόν σώσαντες τήν πατρίδα από του πολωνικού ζυγού Σουσανίνας, χωρικός δους τήν ζώνην έαυτου άντι τής του ήγεμόνος. Σόλτικωφ ό νικητής Φρεδεरिकου του Β'.

(1) Doukoi: Don ελληνιστι Τάναϊς, Ξθην Ταναΐσιος.

Μνημείον ήγέρθη εν Νοβογορόδω προς έορτασιν τής χιλιετούς ύπάρξεως τής Ρωσίας.

Σούβαροφ, Βάρκλαυς, De Tolli, Κούτουσωφ, Διέβις Πάσευσις.

Οί συγγραφείς και οί καλλιτέχναι κλείουν τήν σειράν, οί πλείστοι τής νέας εποχής, Δομονόσωφ, Κρίλωφ ό μυθολογός, Καραμσίνος, ό ιστορικός, Ιουκόφσκις, Γριβόσδωφ, Λέρμοντωφ, Πόσαιν, Γόγολος οί ποιηταί' Γλίγκας και Βορτοριάνσκις οί μουσικοί συγγραφείς, Βρόλωφ ό ζωγράφος.

Η ΙΑΣΜΗ ΤΟΥ ΦΙΓΑΙΝΟΥ.

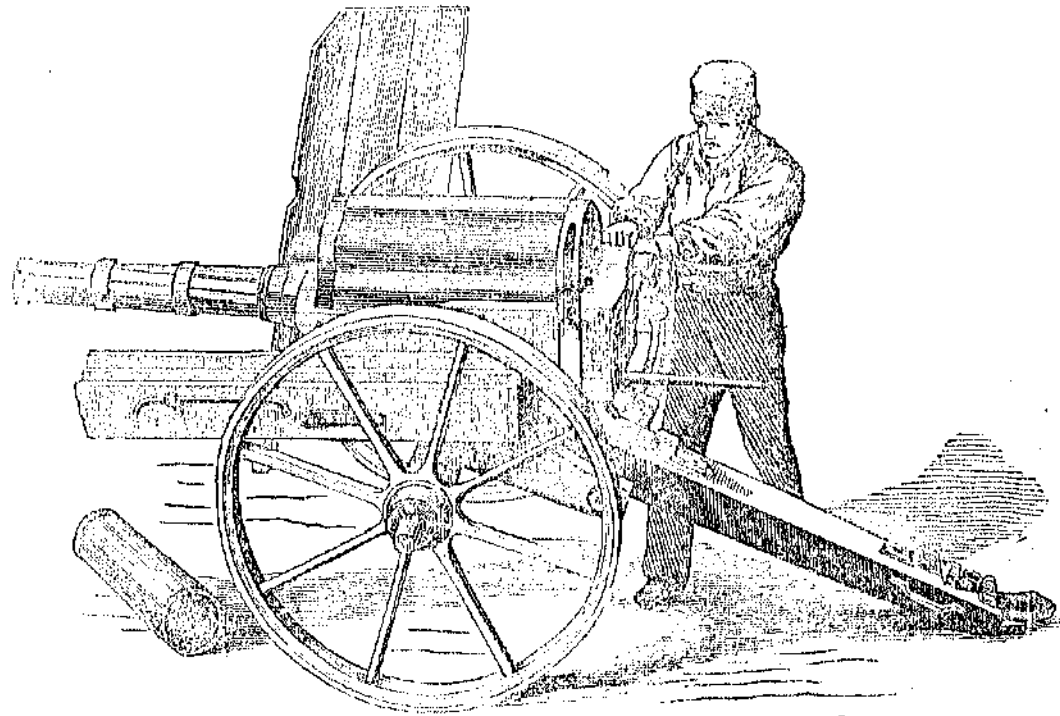
(Εκ τών του Edouard Laboulaye.)
(Συνέχεια τής φυλλ. 307 και 308.)

5.

Η ήμερα ήτο ώραία και θερμή' εζήθη δε διά να γευθώ καλλίτερον τήν έλευθερίαν μου. Συνήθως ό περιηγητής υν έχει έλευθερίαν, διότι δουλόνηται υπό τής περιεργείας ήρέκει, μάλιστα εν Ιταλία, πρέπει να βλέπη άναστασιούτως, και να κουράζῃ και τή

φάσιον, αναβαπτίζεται φιλέλληνα και μεταφράζονται μετ' ἐπαίνων αἱ νέαι του ἔθρουολογίαι. Ἦ εἶναι λοιπὸν ὁ Chateaubriand καὶ ὁ Villemain, ὁ Βύρων καὶ ὁ Γοίτφροδ, ἢ ὁ Αἰθουὶ ἢ ὁ ἐκθειαστῆς τοῦ ὄντος τῶν Ἀθηναίων ἡλίου ἦναι φιλέλληνα; Οἱ ἀρχαῖοι εἶνα μόνον ἄνδρα ἐκρίναν ἄξιον τοῦ ἐπιθέτου τούτου, ἀλέξανδρον τὸν Α', τῆς Μακεδονίας. Καὶ, ἐν πρέπει νὰ μιμηθῶμεν τοὺς προγόνους ἡμῶν, ἐφειλομένον νὰ μιμηθῶμεν οὐχὶ τοὺς ἀνεγείραντας ὑπὲρ τοῦς τριακοσίους ἀνδρείντας Δημητρίῳ τῷ Φαλακρῷ Ἀθηναίῳ, οὐχὶ τοὺς μαλακοκόλακας τῶν Λαγιδῶν καὶ τῶν Σελευκιδῶν, ἀλλὰ τοὺς Ἕλληνας τῶν Μηδικῶν πολέμων. Τὰ ἐπιθετα τῶν βασιλέων ἐκείνων, γο-

μον δυσπὸν καὶ ὑπὸν κλαγγὴν καὶ προγυμναστῶν βροντώδεις φωνάς. Ἀλλὰ καὶ τοὶ ὑπαρχούσης τῆς ἐθνοφυλακῆς καὶ τακτικῆς περιπολούσης καθ' ἐσπέραν, πολλοὶ τὴν νύκτα εἶε καὶ νῦν ὠπλισμένοι ἐξέρχονται. Καὶ δὲν ἤρασαν τὰ ἠγχέοντα ξίφη καὶ οἱ τροχέοντες περυστήρας, οὔτε οἱ εἰς τὴν ὄψιν σεμνοὶ στρατιωτικῶν πύλοι, ἀλλ' οὐτ' αὐτὰ τὰ ἐγγχειρίδια καὶ τὰ πιστόλια σιωπῶν δεινοτέρων ὑπὸν ἐφθασαν ἐσχάτως ἐκ Γαλλίας καὶ Βελγίου, καὶ ὄλιγο εἶναι αἱ μὴ ἔχοντες ἐν Ἀθήναις ἐν τουλάχιστον ἐκ τῶν κακοζήλοις ἀπὸ τινῶν εἰς πολέμοις μετατραπέντων ὑπὸν. Οἱ δὲ πάντα πουλοῦντες τῶν Ἀθηναίων ἔμποροι ἔχουσιν ἐν ταῖς ἐργαστηρίοις πολλὰ γαλλικὰ

Περίτροπον κινητόιον.

λῶντες ἤκουον οἱ εἴ φρονιῦντες τοῦ τότε καιροῦ, καὶ δικαίως ἐξελάμβανον αὐτὰ εἰρωνείας. Ἀπὸ δὲ τοῦ μαλακοκόλακος εἰς τὸν εἰρωνα μίαν μόνην βαθμίδα ἢ ἀπὸ τοῦ ἀκουσίου εἰς τὸ ἐκούσιον. Ἄς ἀρκεσθῶμεν λοιπὸν εἰς τοὺς ἀληθεῖς φιλέλληνας ἐντυχῶς δὲν ὑπῆρξαν ὄλιγοι, καὶ τὴν σήμερον εἶτε εὐεργετοῦσιν οἱ ἐπιζῶντες αὐτῶν τὴν Ἑλλάδα.

Τὴν σήμερον, ἐποχὴν πολέμων καὶ ἐλευθερίας, τίς δὲν εὐχαριστεῖται καταγινόμενος εἰς τὰ πολεμικὰ; παράδειγμα ἢ φιλοτιμία τῶν Ἀθηναίων ἐθνοφυλάκων, ὅστινες γυμνάζονται μετὰ ζήλου εἰς τὴν ὀπλιστικὴν, τουλάχιστον δις τῆς ἐβδομάδος; πολλοὶ μάλιστα λόχοι εἰσὶν ἤδη ἐντελῶς γεγυμνασμένοι. Τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς οὐδὲν ἄλλο ἀκούεις ἢ ἔχον τυμπάνων καὶ βήματος στρατιωτικῶ ἐξέρου-

περίτροπα πιστόλια καὶ δὲν πουλοῦσιν αὐτὰ εἰθηνότερον τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν. Ἀλλ' ἂν τὰ περίτροπα πιστόλια ἀρέσκωσι τόσον εἰς τοὺς Ἕλληνας, πόσῳ μάλλον θέλουσι θαυμάσαι, ἐὰν ἴδωσι περίτροπον κινητόιον; τοῦτο σκεφθέντες παρηγγέλλωμεν τὴν τουτοῦ πυροβόλον παριστώσαν εἰκόνα, εὐχόμενοι τῷ ἑλληνικῷ στρατῷ ὅ ἀποκτήσῃ ταχέως καὶ τοῦτο τὸ εἶδος τῶν κανονίων.

Η Ο Ι Η Σ Ι Σ .

(Ἰδε Φυλλᾶδ. 309.)

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

τῇ Κυρίᾳ Ραλλοῦ Ζ. Στρούμοση.

Ἐν Χάλκῃ τῇ α'. Ἰανουαρίου 1863.

Μετὰ τῶν εὐχῶν, ὡ φίλη, ἄς ἀπὸ στοργῆς ἔγνησται, Ὀλοφύγῃς σοὶ προσάγω ἀπαρχὰς μου ἐτησίαις, Ἄντι δώρου παντός δεῖται ἐναρκτήριόν μου φρόνον, Αὐτὸ τοῦτό σου τὸ ἔργον, αὐτὸ ταῦτό σου τὸ δῶρον. Ἐχεις τὸ μεταφράσμα σου, ἂν δ' οἰκτρῶς ἠλλοιωμένον, Μὴ τὸ πρᾶγμα ἐκφυλίσης, μὴδ' ἐκλάβῃς πάντη ξένον Ἄν σὸ μὲν τὴν ὕλην δίδωαι, Ὅ δὲ Βύρων σου τὸ πνεῦμα, αὐτὸς τίθημι τὸ εἶδος.

Τοὺς δοστρόχους (γλῶσσιν ὄντας ἐπιτόμιον, ὡς οἶδας) Οὐ; λοτῶν; ἐπέδωκάς μοι, ἐπέλεξαι εἰς πλοκαμίδας. Ἄν ἀρκεῖναι δυσχρόνος ἐν χρυσαῖς θρεῖται καινίας, Μὴ γαλέπαι, ἐστὶ δῶγμα τῆς τοῦ πλέξαντος πενίας. Ἄλλὰ πιάτουσον τὰς τρέχας, καὶ αὐτὸς τῆς κεφαλῆς μου, Ἐαλλόμεν ἐν τῇ πλέκειν ἐκ τῆς λύτης τῆς πολλῆς μου. Ἐκλαῖον τὸν Βύρωνα σου, Τὴν ἐμὴν ἀδελτηρίαν, καὶ τὸ φιλοπόνημά σου.

Ναι, τὸν Βύρωνα, τὴν φλόγα, τὴν ἐξ οὐρανοῦ πεσοῦσαν, Τὴν ἀνάφαταν τὸν κίσημον, καὶ αὐτὴν καταραγοῦσαν. Καὶ τὸν Ἄγγελον ἐκείνον ἢ τὸν Σατανᾶν τῶν λόγων, Τὸν ὀλοθρευτὴν ἢ βόστην διὰ ἀισαγμῶν ἢ φόγων, Προμηθεὺς ἢ Τάνταλός τις τῶν Θεῶν τὸ πῦρ σιλήσας, Ἢ τὴν ἀμβροσίαν κλέψας καὶ τῇ γῆ ὀμοροφήσας, Ἐπασχε τὰ ἀμφοτέρω. Τῆς καρδίας καὶ τὸν γύπα καὶ τὴν ὄψιν ὑποπέρων.

Ἐἶχον ἄλλοτε γνωρίζει ἀμυδρῶς, ὡς ἐν εἰκόνη, Τὸ δαιμόνιον ἐκεῖνο εἰς δαιμόνιον τι γόνου, Φίλη, αἶα σὺ, φιλιότη, φιλοθύρωνος οὐχ ἦϊτον Σκεῦος ἀρετῆς, σοφίας, αἰσθημάτων καὶ χαρίτων, Ὅτ' ἐκ τῆς φωνῆς τῶν Ἄγγλων εἰς Ἄγγλων ἔμνηται μέλος, Κάλλους, ἔρωτος, ζήλειαις κ' ἐκδικήσεως τὸ τέλος, Βύρων μετεμψυχωμένος, Καὶ φωνεῖς ἐξ Ἄγγλου Ἑλληνικῶν ἄνδρὸς γυνὴ τὸ γένος.

Ἄλλ' ἐκείνη, αἴ ἐκείνη, ἀντηλλάξαι τὰ κρείττω, Ἄ τῶν ποιητοῦ ἢ σκέψης ἐπαπέθει ἀλλ' ἤνεκτο. Κρουεῖ δὲ πλάξ μαρμάρου εἰς σικίαν νεκροταφείου Σημισοῦ Δικατερῖαν τὴν γυναικα τοῦ Δοσίου (α). Νῦν δὲ σὺ, πασῶν φιλιότη, μάλ' γυνερίζεις αὐτὸν πάλιν Μέγαν, ὡς ἐν τῇ Γκισοῦρ ἄλλ' ὑπ' ἐμπνευσιν φεῖ Ἰ ἄλληνα

α.) Ἢ εἰς τὸ ἄριστον ὑπὸ τῆς μακαριότητος ὅπ' ὄψιν μου φιλοτεχνήσασα μεταφράσαις τοῦ Γκισοῦρ, ἐνός τῶν μάλιστα διαφερόντων κατὰ Ἑλληνιστὶ ἀριστοουργημάτων τῆς Βυρωνείου ποιήσεως, ἐξεδόθη μετὰ τὸν ἄυρον αὐτῆς θάνατον Ἀθῆναις τῇ 1857.

Κ' εἰς παραμονὴς θανάτου Τῇ ζωῇ καὶ πολὺ μάλλον τῇ Ἑλλάδι πικροτάτου.

Ἐκ τοῦ ἔρωτος τῆς δούλης, ἐκ σπασμῶν φιλελευθέρων, Ἐκ τῶν ἄφρων τοῦ πόνου καὶ ἀλόνων καὶ ἀσπίρων, Ἦλθε μαχητῆς θηρεῶν μετὰ μαχητῶν Ἑλλήνων, Τὴν ζωὴν ἐντὸς θανάτων, τὴν χαρὰν ἐντὸς ἰδόνων. Οὕτως ἢ ἐμπῆς, ἢ περὶ τῆς λαμπάδος ἱπταμένη, Ἰπὸ τῶν πολλῶν ἀκτινῶν τοῦ φωτός ἐνσχιουμένη, Μόνην ἐξοδὸν εὕρισκε Τὴν διὰ τῆς θραυλίδος ἀλλὰ καλεῖται καὶ Οὐθήσει.

Ἢ Ἑλλάς αἶε ἐφάνη ἐν τῇ γῆ τῆς ἱστορίας, Ἢ ἀκούστως φελογομένη ἕατος τῆς ἐλευθερίας. Κ' ἢ ἐλευθερία τόσον ἐν αὐτῇ ἐστὶν ὠραία, Τόσον ἔριος ἀπαστρέπτει ἢ σιλιπνὴ αὐτῆς βομφαία, Ὅστε κ' οἱ ἐκπεπτικότες τύραννοι ἐν τῇ μακρόναι Δάκνοντες αὐτῶν τὰ χεῖλη, θριαμβεύουσαι ἐκείνην Πόρρωθεν ἀπασκαποδοσι, Καὶ τοὺς ἤρωας τοὺς κύκλω τῆς θεᾶς ζηλοτυποῦσιν.

Ἄλλὰ τότε μετ' αἰώνων πῆσαι ἀνορθωτέα, Ὅψιν ἔφερε Μαινάδος καὶ ὡς Ἐρινύς ἐλύσσα. Ἐἶχε σὺνθημα τὸ αἶμα, ἔργον τὴν ἀνδροκατασάν, Σωτηρίας δὲ ἐλπίδα μόνην τὴν ἀπεπιπίαν. Ἀκριβῶς αὐτὸ ἐκεῖνο οὔτε κρείττω οὔτε γέτρον, Ὅ ἐν γῆ τε καὶ θαλάσση ἐπεζήτει ἀνὴρ Βύρων. Πῶς ἢ λάβα τῶν κινδύνων Πῶς καχλάζει; ἐκεῖ βλέπει συγκαχλάζοντα κἀκεῖνον

Ἐνδὸν τοῦ Μεσολογγίου. Ἄλλ' ἐνταῦθ' αὐτὸς λεγέτω, Ἑλλήνης δὲ γοητῆρος τὰ αὐτοῦ ἐρημνευέτω. Λέγει παῦρα, καὶ ἀφίπει τὰ λοιπὰ νὰ συμπληρώσῃ Σολομῶς ὁ ἐκ Ζακύνθου ἐν τῇ τῶν Ἑλλήνων γλώσσῃ (α). Λέγει καὶ τρεῖς τὸν λόγον, καὶ ὡς λόρδος καὶ ὡς ἤρωας, Καὶ τὸν θάνατον ἀρπάζει, εἶτε πρέπει πρὸ τοῦ γῆρωος, Ἢ δὲ θάνατος τῆς ὄναι Δι' ἐκεῖνον, ἢ ἐν ὄρωμα, ποιήσεις τις, παίγιόν τι;

Διὰ τὴν Ἑλλάδα ἔριος καὶ ὡς ποιησὶς ἐπίσης, Ἦστι τι φρικτὸν, ὡς πᾶσαι οἱ τοῦ Βύρωνος ποιήσεις. Ἦν ἢ ἐκλογὴ τοιαύτη καὶ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου, Ἦστ' οὐδαὶς ἐτραχηλῶδη οὕτω θάνατος ἀνθρώπου. Δόξα εἰς τὸ ὄνομά του! εἶτε θαῖμα εἶτε τέρας, Ἄλλ' ἦν φίλος τῆς Ἑλλάδος; τῆς μητρὸς τῆς ἡμετέρας. Ἢ Ἑλλὰς αὐτὸν ὀρηγῆσαι, Καὶ φιλέλληνας τοιοῦτους εὐγνωμότως ἀνομνήσαι,

Τοῦτου οὐ τὰς θανάτους ἀνελύσασα σελίδα, Εἰς σελίδας μεταποιεῖ θανάτους Ἑλληνίδας. Πουσῶν ὀρέμα καὶ χαρίτων, ἦτις ἐκ νεότητός σου, Πραυπέδαιζας ἀνδρείαν τὴν ὀρμὴν τοῦ πνεύματός σου (β).

α.) Ἰδε τὴν εἰς τὸν θάνατον τοῦ λόρδου Βύρωνος θαυμασίαν ἰσθὴν τοῦ ἡμετέρου ποιητοῦ. (Διονυσίου Σολομοῦ τὰ εὐριπιδεῖα ἐν Κερκύρα 1849 Σελ. 43.)

β.) Δεκαεπταετής ἐτι ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ἘΡΑΛΛΟΥ Μίλλιντσην, ἐξέδωκε μεταφράσασα ἐκ τοῦ ἀγγλικῶς ἀξιόλογον ἠθικὸν ποιημάτων, ἐπιγραφομένων (Κληροδοσία πατρὸς πρὸς τὰς θυγατέρας αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ Γρηγορίου, ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 1846.)

Και νυν δε αφ' ους μητηρ κ' οικοδεσποινια κατεστης Διακρεπει και εν λογους και εν εργους θεαρεστοις (α)
"Οστε ηδη που τον ζηλον
'Εαν μηπει και τον φθονον εξυπνεις των ομοφυλων.

Χαηρα εξεις εν ημερη ελογιας των μισθων σου,
'Αλλ' ανδριζου, αγωνιζου τον αγωνα τον καλον σου.
Κοσμη δια των σοφων σου ανυσιεργων δακτυλων
Τη πατριδι ημων πεπλον καλλιδακτυλον, ποιικilon,
'Η σμικρα δε υψος αυτη, επου σ' ερριψεν η μοτρα,
Κατα βιρων, ως ευρηξη δια σου πυρη; κρατηρα
Και τις βιωσ την λαμπαδα
'Εξ αυτου ποτε αναφασ θαδουχησει την 'Ελλαδα.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ο ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΠΑ.

(Εκ της Αγγληφημ. ο Χρονος 14 Ιανουαρ. 1863.)

Κατοικις τις εν Ρωμη γραφει τα εξης περι των οικιακων εθιμων του Παπα.

« Η αυτου αγιωτας εξεγειρεται της κλινης περι την 6 ωραν.

Την 7 τελει την λειτουργιαν εν τινι παρακειμενω τω κοιτωνι αυτου δωματιω. Παντες σχεδον οι Καρδιναλιοι και οι Ρωμαιοι Επισκοποι φυλαττουσι το εθος τουτο. Οταν Κληρικος τις εν Ρωμη ενοικιαζη παρεσκευασμενα δωματα, φερει μεθ' εαυτου μικρον ευκαμιστον θυσιαστηριον, και τελει την λειτουργιαν κατ' οικον' πολλακις δε συμβαίνει, οταν ξενος τις ενοικιαζη δωματα, προτερον υποδ Κληρικου κατοικουμενου, να ευριση λεψυνα τινα των θυσιαστηριων τουτων. Ο Παπας υπηρεταται υπο ενος Οπλαμηπόλου και ενος Κληρικου, Πρεσβυτερου η Διακονου. Υπαρχουσι δε εν τω Ουατικω δεκα περιπου μυστικοι Οπλαμηπόλοι, αφησιωμενοι εις την υπηρεσιαν του Παπα εκαστος κατ' την ηλικιαν αυτου' προεξάρχουσι δε αυτων οι Επισκοποι Στέλλα, δε-Μερόδης, Τελβότης, και Ρίκας, οτινες πάντοτε ευρισσονται παρα τω Παπα. Ουτοι συντροφεουσιν αυτον, τέρπουσιν αυτον και γέλωτα παρέχουσιν, υπερ ουδδωως εστι δύσκολον' διότι ο Πιος ε' εν τω ιδιωτικω αυτου βίω φαιδρος εστι και εύθυμος.

Την 8 η Α. Αγ. λαμβάνει την καθημε και ελλα τινα ποτα προς ανάψυξιν. Ο δε Επισκοπος Στέλλας

α) 'Η πρό ενιαυτου σύστασις και επίδοσις της εν Χάλκη φιλοπαύχου αδελφότητος των Κυριων, κατ' μέγα μέρος υπαίεται εις τον άκαματον και άκαρφηως χριστιανικόν ζηλον της μυστοτροφής; φίλης μου, μέλους της έντελεστικής επιτροπής, και γραμματικώς πτε αδελφότητος. (Ηλέπε τα υπ' αυτης συνταχθέντα και τύποις εκδοθέντα πρακτικά της πρώτης γενικής; συνελεύσεως των μελών της; αδελφότητος; ταύτης εν Κωνσταντινουπόλει 1862.)

μόνος παρών εν τω προγεύματι εισίνω, ανοίγει τάς κομισθείσας; επιστολάς, και αναγινώσκει αυτάς προς τον Πάπαν.

Την 9, μετά το τέλος του προγεύματος και την των επιστολών ανάγνωσιν, ο Καρδιναλιος Αντωνέλλης παρίσταται τω Παπα εκ του υπερφου κατερχόμενος. Ουτος πάντοτε προς και ιλαρός, προσφωνει τω Παπα—Άγιε Πάτερ—Ολθιε Πάτερ,—εγκωμιάζει την ευφυϊαν και τάς πολιτικάς αυτου γνώσεις; κ. τ. λ. Κατά τουτον τον τρόπον πάντοτε λαλει προς ΠΙΟΝ ε' ο Καρδιναλιος Αντωνέλλης, συμβουλεύεται αυτω περι πασών των υποθέσεων, και είναι ο ταπεινότατος αυτου θεράπων. Η πολιτική αυτη συνέντευξις και εργασία του ευρυκερίνοιο Ποντιφικου μετά του Υπουργου αυτου διαρκει μίαν και ημίσειαν, η δύο ώρας.

Περι την 10 και ημίσειαν, η την 11, αρχεται η άρχασις. Ο Πάπας λευχειμυωνών κάθεται επί μεγάλου θρονου, τράπεζα δε πρόκειται αυτου. Εκείθεν αποτεινει λέξεις τινάς προς εκαστον των παρόντων κατ' την μητρικήν αυτου γλώσσαν,— Γαλλιστι, Ιταλιστι, η Ισπανιστι. Ιδών όμως πρέπει να κληση Αγγλιστι η Γερμανιστι, ανάγκη διερμηνέως. Ένιοτε, της άρχασις διαρκουσις, υπυγράφει αιτήσεις χαρίτων αίτινες εγένοντο προς αυτον εγγράφως. Εύχαριστως δε υπογράφει τάς αιτήσεις; ταύτας, σημειών υπ' αυτάς τάς δε τάς λέξεις « Fiat Pio Nouo ».

Την 2 μ. μ. ο Πάπας γέυεται' από δε της 3 μέχοι της 4 αναπαύεται, ως πάντες εν Ρωμη ποουσιν. Οίσοδηποτε Καρδιναλιου την οικίαν κρούση τις κατ' εκελινη την ώρα, θέλει ακούσει την στερεότυπον ταύτην απάντησιν « Η Α. Εξοχότης αναπαύεται ». Ο Πάπας; ουδεν πλέον η ελαττον των άλλων πράττει.

Την 5 η Α. Αγ. εξέρχεται εφ' άμάξης, υπο σωματοφυλάκων, Οπλαμηπόλων και επισκόπων συνοδουμένη.

Την 7 ο Πάπας δειπνά, και μετά τουτο κυβεύει εν τω σφαιριστηριω.

Την 10 ελα τα φώτα σβέννυνται εν τω Ουατικω. ΜΥΣ ΚΑΤΑΚΤΗΤΙΚΟΙ. Το παραλλοη ετος επσκευαζόμενος και επεκτεινομένης της κεντρικής των Παρισίων άγοράς, ητις κατήντησε να εχη έκτασιν πόλεως, μυριάδες ποντικων εξώρμησαν από των υπογειων συρίγγων του κρεουργείου των Λούβων (des Innocens) και επλημμύρησαν εις ελην την συνοικίαν, εν τω καταβρυφθεισά η εν τη άγορά κρήνη του παλαιου γάλλου αρχιτέκτονος Ιωάννου Γουζιον μετέβητο ελλα βήματα απωτέρω, και άναγειροτο εκεί εντός λαμπερου κηπαριου.

Διασπαρέντες ούτω εις διαφόρους οικίας και εις πολλά άλλα αστυα, διεφθάρησαν μετ' ου πολυ οι μεν δια παγίδων οι δε δια δηλητηριου, πολλοι δε και

υπό λιμου. Αλλ' έμενον ολίγοι και οι ολίγοι ηραουν προς νέαν πολλαπλασιασιν του γένους, διότι γνωστή είναι η γονιμότης των ζώων τουτων. Επληθύνθησαν λοιπον πάλιν οι ποντικοι, και ανευρόντες τάς βαθυτέρας υπογειους σύριγγας της αρχαίας άγοράς, ης τον τόπον κατέχει νυν το κηπαριον, εφθασαν εις την Κεντρικήν άγοράν και υποσκάψαντες υπονομον εφθασαν εις τάς υπογειους αποθήκας της νέας άγοράς.

Κατεπτοήθησαν οι άγορανομοι ιδόντες την εισβολήν της απειρηξιμου αυτης υπογειου στρατιας και εκήρυξαν πόλεμον κατ' αυτων' αλλά οι διάφοροι τρόποι ους μετεχειρίσθησαν προς καταστροφήν των καταστρεπτικων ζώων ευειναν άνωφελεις, ένιοτε δε εγένοντο και βλάβης πρόξενοι' άιότι τεμάχια ήρτου δηλητηριασθέντα, αναμιχθέντα κατ' λάθος προς τα απεξημιμένα των λαχάνων και όσπριων, εδόθησαν εις τά ζωα. Οθεν επενοήθη ο εξης περιεργος καταστροφή; τρόπος' τεμάχια ήρτου ηλειμμένα δια μέλιτος αναμειγμένου προς μεθυστικήν ύλην, διετάχθησαν καθ' όλον το μήκος των κιγκλιδων, τάς οποιας δέν δύνανται να υπερβώσιν οι ποντικοι' και ετε υπο της όσμης; δελεαζόμενοι συντρέχουσι και διασφαίνονται, μεθύσκονται και δέν δύνανται πλέον ειμή δυσχερέστατα να διαφύγωσι τους Οκατηφόρους εδόντας μικρών σκύλων, ερμώντων επ' αυτους μετά ζήλου, και διαφθειρόντων τους ποντικούς; καθ' εκατοστιας εν ριπή εφθαλαμου.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 4, 1863.

Μετ' την εξέλεξι των εκλογών, η Συνέλευσις επεδόθη εις την συζήτησιν του κανονισμου αυτης' δύο δε ζητήματα εγένοντο προ πάντων ένδόκιμον επιστημονικωτέρας και θερμότερας πάλης' το περι προέδρου της Συνελεύσεως και το περι ψηφοφορίας.

Αί περι προέδρου γνώμαι ησαν κυρίως τρεις' οι μεν ηζήθον ένα και διαρκη, οι δε πολλοτε, και άλλοι ένα και πρόσκαιρον. Οι συνηγορήσαντες υπέρ εκάστης των γνωμών τουτων υπεστήριξαν αυτάς δια λόγων ουχι πάντοτε ανισχύρων. Επ' τέλους δε υπερίσχυσε η τελευταία, και άπεφασίσθη να εκλέγωνται κατ' μήνα εις πρόεδρος, τέσσαρες αντιπρόεδροι και τέσσαρες γραμματεϊς.

Μετ' ταύτα επήλθε το άλλο ζήτημα, το της ψηφοφορίας' και ως προς μεν τα πράγματα εγένετο δεκτ' η φανερά, ως προς δε τα πρόσωπα, η συντάξασα τον κανονισμόν επιτροπή προέτεινε την μυστικήν. Αλλ' η Συνέλευσις; εδιχάσθη εις δύο μεγάλα και

ισοδύναμα στρατόπεδα' το μεν υπεστήριζε την φανεράν, κυριώτατον λόγον προτεινον την δι' αυτης μόρφωσιν εδραίων και ανυποκρίτων χαρακτηρων, το δε την μυστικήν, φοβούμενον ιδίως πείσιν παρα των ισχυροτέρων. Αξιον δε σημειώσεως ότι οι πρώτοι, τυραννικήν εκάλεσαν την μυστικήν ψηφοφορίαν και χάριν τυραννίας γενομένην δεκτ'ην επί βασιλείας Όθωνος, ενθ' τα πρακτικά των βουλευτικων σωματων μαρτυρουσιν, ότι η μεν εξουσία επόμενε ζητιουσα την φανεράν, οι δε αντίπαλοι αυτης, οι φιλελεύθεροι, εμάχοντο υπέρ της μυστικής. Μετ' διεξοδικάς άγορεύσεις εκρίθη τέλος πάντων η μάχη υπέρ των τεταγμένων υπο την σημαίαν της μυστικής ψηφοφορίας, αλλά δι' ολίγων πλειόνων ψήφων.

Κατά τα δύο ταύτα ζητήματα εφάνη ότι η Συνέλευσις διαίρεται εις δύο σχεδον ίσάρθμα, ως ειπομεν, στρατόπεδα' αλλά θα εγκαρτερήσωσι μέχρι τέλους οι εις αυτά ταχθέντες; Οα πειθαρχήσωσιν; Ας ευχθώμεν μη έρηθη ποτε και δια την Συνέλευσιν, ετι ειπεν ο Επαμεινώνδας ιδών μέγα και ώραιον στρατόπεδον άνευ στρατηγου' « ήλικον θηρίον και κεφαλήν ουκ εχει! »

Πρόεδρον αυτης εξέλεξτο η Συνέλευσις ένα των πληρεξουσίων του Δεσολογγίου, τον Κ. Βάλδην, δις υπάρξαντα υπουργόν επί Όθωνος, αντιπρόεδρους δε τους ΚΚ. Μωραϊτινην, πρόεδρον του Αρσιου Παγου, Λόντον, υπουργόν επί βασιλείας, Διομ. Κυριακου, καθηγητην εν τω Πανεπιστημίω και Κεχαγιαν, ένα των υποδιευθυντων της Τραπεζης' και γραμματεϊς τους ΚΚ. Μακρήν, Ζωτον, Βρατσάνον και Κανακάρον. Προς δε τον προσωρινόν πρόεδρον, τον Κ.Α. Κρισζήν, έντιμον και αρχαιον αγωνιστην, αξιοπροσπώς διευθύναντα την Συνέλευσιν επί τεσσαράκοντα ημέρας, διηρμήνευσεν ευχαριστίας.

Η προσωρινή Κυβέρνησις κατέθετο ένόπιον της Συνελεύσεως την εξουσίαν υποβαλουσα εκθέσεις των πρακτικων αυτης' άπεφασίσθη δε αυτη μεν να εξακολουθήση διοικουσα, η δε Συνέλευσις να συζητήση και ψηφίση το ειδος της νέας κυβερνήσεως.

Η Συνέλευσις καθήρσε την βασιλείαν του Όθωνος, την αντιβασιλείαν της Αμαλίας και τα επί του Ελληνικου θρονου δικαιώματα της δυναστείας αυτων.

Γενομένης της διαλογής των υπέρ ήγεμόνος ψήφων, απέδειχθη βασιλεύς της Ελλάδος ο ήγεμονόπαις Αλφρέδος της Αγγλίας δια ψήφων 230,046 εδόθησαν δε ψήφοι και εις τινας άλλους. Ο όλος αριθμός των ψηφοφορησάντων ησαν 242,202.

Αναγορευθέντος λοιπον του Αλφρέδου βασιλέως της Ελλάδος υπό της Συνελεύσεως, εψάλη εν τω

καθεδρικός ναὸς δοξολογία, ἐγένετο φωτοχουσία καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐπηκολούθησαν ἐνδείξεις ἀγαλλιᾶσεως, δικαίας μὲν ἀλλὰ ματαίας.

Εἰς τὸν πρόεδρον αὐτῆς ἐχορήγησεν ἡ Συνέλευσις χιλίας δραχμὰς κατὰ μῆνα· ἀλλ' ὁ τοῦ μηνὸς τοῦτου Κ. Βάλβης δὲν ἐδέχθη αὐτάς, πλὴν 130 μόνον.

Ἐν Πολωνίᾳ ἐξεβρόχη ἐπαναστασις ἕνεκα, ὡς φαίνεται, στρατολογίας, διότι αὐτὴ δὲν ἐγένετο, ὡς πάντοτε καὶ ὡς δέον, κατὰ κλήρον, ἀλλὰ κατ'ἐκλογὴν τῆς Ἀρχῆς· λέγεται ὅμως δὲν εἶναι πολλὰ σπουδαία.

Ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις δικαιώσασκε πρὸς τὴν ἡμετέραν ὅτι ὁ ἡγεμὼν τῆς Saxe-Cobourg-Gotha Ἐρνέστος δέχεται τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος ἐὰν ἐλαχθῆ, καὶ ὅτι ἄτεκνος ὢν, θέλει φέρει διάδοχον ἐνα αὐτοῦ ἀνεψιὸν δεκαεπταετῆ, ἔγγονον ἐκ θυγατρὸς τοῦ πρώην βασιλέως τῆς Γαλλίας Λοδοβίκου-Φιλίππου, πρόσθιμον νὰ δεχθῆ τὸ ἀνατολικὸν δόγμα. Ἡ εἰδικὴ αὐτῆ μόλις διαδοθεὶσα κατέστησεν ἰλαρωτέραν τὴν ἔψιν τῆς πόλεως, ἥτις μετὰ τὴν ἐπίσημον εἰδήσιν ὅτι δὲν ἔρχεται ὁ Ἀλφρέδος ἦτο ζυφερωτάτη. Συνέβαινε δὲ εἶτι μᾶλλον καὶ τὸ λεγόμενον ὅτι ὁ Ἐρνέστος εἶναι ἐκ τῶν συνευτέρων, ἐμπειροτέρων καὶ φιλαλευθερωτέρων ἡγεμόνων τῆς Γερμανίας.

Ἀποθανόντος τοῦ ἀντιβασιλέως τῆς Αἰγύπτου Σαΐτ-Πασα, διαδέχθη αὐτὴν ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Ἰσμεὴλ-Πασα υἱὸς τοῦ γνωστοῦ Ἰβραήμ-Πασα, ἀνὴρ, ὡς λέγεται, συνετὸς, φίλος τῆς προόδου καὶ ἐχθρὸς τῶν καταχρήσεων. Ἀξιοσημείωτος δὲ εἶναι ἡ ἀπάντησις ἣν ἔδωκε τοῖς προξένοις. « Γινώσκων, εἶπε, τὸ μέγα ἔργον τὸ ὑποῦν ἀνέθετο εἰς ἐμέ ὁ Θεὸς καλέσας με εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς Αἰγύπτου, ἔγω ἀμετάστρεπτον ἀπόφρασιν ν' ἀφιερώσω εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ τόπου πάσας μού τὰς δυνάμεις.

» Βάσις τῶν καλῶν διευκρίσεων εἶναι ἡ τάξις καὶ ἡ οἰκονομία· διὸ καὶ θέλω καταδιώξει διὰ παντὸς τρόπον τὴν τάξιν ταύτην καὶ τὴν οἰκονομίαν· καὶ ὑποκω δώσω παρ'ἀδειγμὰ ἅμα δὲ καὶ ἀπόδειξιν τῆς ἀγαθότητος θελήσεώς μου, δὲν θέλω ἀκολουθήσει τὸ πρὸ ἐμοῦ σύστημα, ἀλλὰ θέλω ὀρίσει τὴν ἀνακτορικὴν μου χορηγίαν χωρὶς ποτε νὰ ὑπερβῶ αὐτήν. Θέλω δὲ ἀφιερώσει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας πάντας τοὺς πόρους τοῦ τόπου, καὶ θέλω καταργῆσαι τὸ δαθηρώτατον σύστημα τῶν ἀγγαρειῶν, σύστημα τὸ ὁποῖον κατέστειλε πρὸ παντὸς ἄλλου τὴν ἀνάπτυξιν τῶν δυνάμεων τοῦ τόπου. Εἰς τούτων θέλει βεβαίως ἀφελθῆ ἡ ἐμπορία, καὶ εὐκολίαι θέλουσι χορηγηθῆ εἰς πάσας τὰς κοινωνικὰς τάξεις.

» Ἐπειδὴ δὲ ἡ μὲν παιδεία εἶναι βάσις πάσης προόδου, ἡ δὲ αὐστηρὰ τῆς δικαιοσύνης ἀπονομὴ θεμέλιον πάσης ἀσφαλείας, θέλω καταβάλλει καὶ περὶ αὐτάς πᾶσαν μέριμναν. Ἰάξιν περὶ τὰ οἰκονομικὰ καὶ δικαιοσύνη θέλουσιν εὐκολύνει καὶ ἐξασφαλίσαι τὰς μεθ' ἡμῶν σχέσεις τῶν Εὐρωπαίων. »

Τοιοῦτοι λόγοι ἐξερχόμενοι ἀπὸ στόματος Μουσομάνου εἶναι σημαντικώτατοι.

Ἡ Γαλλικὴ ἐφημερὶς Πατρις κοινοποιεῖ τὰ ἐξῆς· « Ὁ Κ. Ρώμ, ἐπιτετραμμένος ἐν Γουρῖνι τὰ τῆς Ἑλλάδος, ἠρώτησε τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν τῆς Ἰταλίας, ἐὰν ἡ Ἰταλικὴ κυβέρνησις συγκατατίθεται νὰ ἀναδειχθῆ ὑποψήφιος εἰς τὸν Ἑλληνικὸν θρόνον εἰς τῶν ἡγεμονοπαίδων τῆς Σαβοῦθας. Ὁ δὲ Κ. Πασολίνης, συζητήσας ἐπὶ μακρὸν τὸ πρᾶγμα μετὰ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ ἀπεκρίθη, ὅτι εἰ καὶ τριμῆ τὴν δυναστείαν τοῦ Βίκτωρος Ἐρμανουὶλ ἡ πρότασις αὐτῆ, τὸ ὑπουργεῖον ὅμως ἀναγκάζεται νὰ ἀπορρίψῃ αὐτήν, διότι ἄλλως ἐνδέχεται νὰ διαταραχθῶσιν αἱ μετὰ τῶν συμμάχων τῆς Ἰταλικῆς κυβερνήσεως σχέσεις. « Ἡ ὁριστικὴ αὐτῆ ἀπόκρισις διακοινώθη πρὸς τοὺς πρέσβεις τῶν μεγάλων δυνάμεων, καὶ πρὸς τοὺς εἰς τὰ ξένα πρέσβεις τῆς Ἰταλίας. »

Ἄλλ' ἡ ἐφημερὶς Döbait, τῆς 17 (29) Ἰανουαρίου περιέχει τὰ ἐναντὶ ἐξ ἀνταποκρίσεως τῆς φρονηματικῆς « Ἡ Ἑρώπη, λέγει, ἀναγγέλλει ὅς ἐξ ἐπισήμου πηγῆς, ὅτι ὁ κόμης Πασολίνης ἐδύλωσε πρὸς τὸν Κ. Φ. Ρώμ ἐπιτετραμμένον τὰ τῆς Ἑλλάδος, ὅτι ἐὰν δὲν ἐναντιῶνται αἱ προστατίδες τῆς Ἑλλάδος δυνάμεις δέχεται διὰ τὴν δοῦκα τῆς Λόστας τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος. Ὁ κόμης Μαυμάνης ἐκοινοποίησε ταῦτα καὶ πρὸς τὴν προσωρινὴν τῆς Ἑλλάδος κυβέρνησιν.

Αἱ διὰ τῶν τελευταίων ἐφημερίδων διδόμεναι εἰδήσεις περὶ τοῦ δουκὸς Ἐρνέστου εἶναι ἀντιφατικαὶ ἀλλ' ἐξ ἰδιαιτέρων ἐπιστολῶν μαυθάνομεν ὅτι ὁ ἡγεμὼν αὗτος δέχεται τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ ἐνὶ μόνῳ ὄρω, νὰ τηρήσῃ καὶ τὸν ἐν Γερμανίᾳ.

Μετὰ πολλὰς καὶ ὁσμὰς συζητήσεως, ἡ Συνέλευσις ἀπεφάσισε ταῦτα· α'. ἡ μέγρι βασιλέως Κυβέρνησις νὰ ἦναι τριμελής· β'. νὰ πρσεδρεύῃ ἕκαστον μέλος ἐπὶ δεκαήμεριαν κατὰ κλήρον· γ'. νὰ διορίξῃ αὐτὴ τοὺς ὑπουργούς.

Τελευταῖον τηλεγράφημα ἀναγγέλλει ὅτι ὁ Ἐρνέστος δὲν δέχεται τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος.